

Achter Davidshof: Eerste Algemene Begraafplaats

Tekst en foto: Kees Larooij

Het festivalseizoen staat weer voor de deur. In het centrum wordt ook dit jaar bijna elk weekeinde de lente en zomer gevierd. Meerdere festivals vinden plaats in het Annie Brouwerplantsoen. Zo heeft de Eerste Algemene Begraafplaats van Amersfoort een wel heel ander gebruik gekregen.

Oorspronkelijk werd er in Amersfoort in en om de kerken begraven. In 1829 werden gemeenten verplicht om begraafplaatsen buiten de stadkern aan te leggen en mocht er (vanaf 1831) niet meer begraven worden in de St. Joriskerk. Daarom is op het Davidsbolwerk in 1829 de Eerste Algemene Begraafplaats aangelegd naar ontwerp van tuinarchitect Hendrik van Lunteren. Tot aan 1946 zijn er op deze plek Amersfoorters begraven.

'De geschiedenis en het gebruik van de Eerste Algemene Begraafplaats laat zien hoe de stad zich heeft ontwikkeld.'

Stadhuis

De geschiedenis en het gebruik van de Eerste Algemene Begraafplaats laten zien hoe de stad zich heeft ontwikkeld. De begraafplaats lag oorspronkelijk aan de rand van de stad gesitueerd. In een eeuw was de stad zo gegroeid dat de begraafplaats niet meer voldeed; men gebruikte de ruimte van de begraafplaats liever voor een andere bestemming. Uiteindelijk is besloten de begraafplaats te ruimen - dat gebeurde in 1977 - om op deze plaats het nieuwe stadhuis te bouwen.

Grafstenen

Een enkele grafsteen is achtergebleven ter herinnering en wellicht ter lering. Tijdens de festivals zijn de grafstenen zowat verstopt, zodat de festivalgangers er ook deze zomer waarschijnlijk weinig boodschap aan zullen hebben en misschien is dat hoe het hoort te gaan.

■ Jongste bewoner van het Boekhuis: “Terug van weggeweest” ■

Tekst en foto's: Ans van Dijk

Na succesvol ondernemen in Maastricht, met partner Anjo Dragstra, is Annemiek van der Werff (59) terug in Amersfoort. Ze is de jongste bewoner van het Boekhuis aan de Zonnehof, de voormalige bibliotheek.

“Anjo bracht ooit het eerste Mexicaanse restaurant in Amersfoort en na onze Caraïbische inspiratiereis startten we op de Krommestraat het tropisch restaurant Tio Rico. Onze tapas- en cocktailbar beneden was toen ‘the place to be’. Na de verkoop streken we neer in Maastricht voor een nieuwe uitdaging. In Maastricht had ik een B&B, ik gaf Body & Mind-trainingen en bestuurdde een dak- en thuislozencentrum met Kringloop en restaurant. Anjo wilde echter terug naar zijn roots en ons vrienden netwerk trok ons beiden.”

Niet alleen voor senioren

Bij het Boekhuis stapten we in een rijden-de trein. Nu haal ik dat in als bestuurslid

van de VVE. Ik wil wel even iets rechtzetten: het Boekhuis is er niet alleen voor senioren met een ruime beurs. Alle appartementen variëren qua grootte, prijs en indeling. Dat ik de jongste ben is toeval, leeftijdsspreiding staat op de agenda.”

Heerlijk centraal

Het is weer even wennen in Amersfoort, maar we zitten nu zó heerlijk centraal in het land en onze vrienden wonen om de hoek. Het CPO Boekhuis is een prachtige woonvorm. De ‘shared space’ van het park is een punt van aandacht: heerlijk om doorheen te fietsen en te wandelen, maar de voorbijrazende brommers vormen een gevaar.”

column: ■

■ SERVICE IN AMERSFOORT ■

Tekst: Douwe Hoersma

Het was vroeg en nog niet druk in de drogisterij. Bij de kassa schoot ze nog net even voor me. “Ik heb dit gisteren bij een ander filiaal gekocht en toen ik thuis kwam, zag ik dat de korting niet was verrekend.”

Ze overhandigde een blisterverpakking met een kassabon.

De kassamevrouw zette haar bril op. “Tja, ik zie het, eens even kijken”.

Er werd gescand en op toetsenbord en beeldscherm getikt. Ze liep weg en kwam terug met een vergelijkbaar product, opnieuw scannen en toetsen.

Gelukkig had ik geen haast. Niemand had haast. “Er is iets fout met de sticker. Ik geef u eerst het geld terug en dan maak ik dat straks wel even in orde. Anders hebben we in alle filialen hetzelfde probleem.” Een vrouw naar mijn hart. Liever problemen voorkomen dan oplossen.

De klant kreeg haar korting en vertrok tevreden.

Toen ik betaald had dacht ik aan de drogist uit mijn jeugd. Hoe zou die dit opgelost hebben? “Ja, nee, dan had u gisteren moeten komen. Zo krijg ik een kasverschil, dat begrijpt u wel. En trouwens, ik heb het al geboekt. Dat kan ik nu niet meer veranderen.” Die man had geen filialen. Hij had maar één winkel. Echte kruideniers bestaan niet meer.

Uitreiking cheques buurtbudget 2018

Tekst en foto's: Hans Wels

Op 9 april kregen de aanvragers van het buurtbudget 2018 in Downey's aan de Zuidsingel een cheque overhandigd door de commissie buurtbudget binnenstad. Elk jaar stelt de gemeente een bedrag beschikbaar dat mag worden verdeeld over initiatieven die de leefbaarheid in de binnenstad bevorderen. Dit jaar waren er meer dan twintig aanvragen binnengekomen.

Door het grote aantal ingediende plannen werd het beschikbare budget van € 14.000 ruim overschreden. Daardoor is niet elke aanvraag volledig gehonoreerd. Bij de selectie heeft de commissie, bestaande uit Justia Heijkoop, Truus Saris, Jan Bronius en Hans Wels, gelet op de meerwaarde van het plan voor de binnenstadbewoners of een deel daarvan.

B(l)oeiende binnenstad

Ook keek de commissie of het plan aansloot bij het thema van dit jaar: 'B(l)oeiende binnenstad'. Andere criteria zoals 'Ontmoeting' en 'Samen-

werking' zijn verder een belangrijk uitgangspunt bij de selectie geweest.

Uiteenlopende initiatieven

De gehonoreerde initiatieven waren zeer uiteenlopend van aard: van het buurtfeest van het Pothkwartier en de Havikconcerten tot het project 'Vreemde Gasten'. Nieuw waren aanvragen van bewoners van de Langegracht en de Appelmarkt.

Een volledig overzicht van de toegekende budgetten is te vinden op www.bbn-amersfoort.nl. Klik op 'buurtbudget 2018' in de bovenbalk.

Zwerfafval

Tekst: Marjan Zander, foto: Hans Wels

Wie ergert zich niet wanneer hij op straat of in het park loopt en overal blikjes, flesjes, pakjes en peuken ziet liggen. Wanneer je even op een bankje gaat zitten om eens rustig naar de uitlopende bomen en bloeiende krokussen te kijken, zit je vaak midden tussen het afval.

Gelukkig zijn er mensen die daar wat aan doen. Op mijn wandeling kwam ik een echtpaar tegen - hij, Pieter, met grijper en zij, Joke, met zak - druk bezig zwerfvuil in de zak te doen. Joke vertelt dat zij ermee begonnen zijn na een oproep in de lokale bladen. Het blijkt een initiatief van Milieudefensie in samenwerking met gemeente Amersfoort.

Half uurtje per week

"Het is leuk werk", verklaren ze, "en je kunt het doen wanneer je aan de wandel bent, een half uurtje per week of elke dag. Je merkt dat het gewaardeerd wordt door de mensen die je tegen-

komt: vaak een praatje of opgestoken duim." Maar wanneer ze met hun 'oogst' thuiskomen, wacht er nog een volgende klus. Het verzamelde afval wordt in pakketjes verpakt en aan de fabrikant teruggestuurd, die de porto mag betalen. Kleine wraak op de weigering van fabrikanten om statiegeld in te voeren, en de overheid laat het gebeuren.

Adopteer een stukje Amersfoort

Overall in het land in steden, maar ook langs het strand, zijn mensen als Joke en Pieter actief, maar de vervuiling gaat gewoon door. Ze houden het vol, omdat anders al dat afval in het milieu terecht komt en daar de straten, de parken en het water vervuilen. Wie doet mee? Adopteer een stukje Amersfoort en houd dit zwerfafvalvrij.

Meer informatie op: www.033zwerfafvalzat.nl

Uit de courant: Bloemenmarkt op 't Havik.

Bron: Eembode, 28-3-1941. Illustratie: Adri Pieck, 1940.

Veel Amersfoorters herinneren zich met weemoed de bloemenmarkt op 't Havik, die daar in 1991 helaas moest verdwijnen. Hier een verslag uit 1941:

We moeten nog langs 't Havik, waar de tuin-liefhebbers alles vinden wat hun hart begeert. Menige vreemdeling heeft zijn bewondering geuit over "die keurig Amersfoortsche tuintjes". Maar vraag ook niet met hoeveel zorg en liefde er de bolletjes in worden gepoot en de plantjes er in worden gezet.

We vinden hier voornamelijk mensen die innig tevreden leven en die zich geheel kunnen wijden aan den bloei van de begonia, het snoeien van 'n prunus, het scheuren van een Phlox, het verspenen van Afrikaantjes of het oculeren van 'n roosje.

We spraken onlangs eens een schilderes, die er blijkbaar haar levenswerk van maakte, steeds maar doeken te schilderen van de Bloemenmarkt op 't Havik.

"Eenig om te zien" zei ze, "hoe innig tevreden sommige mensen kijken kunnen, wanneer ze hun potje bloemen of hun plantje hebben bemachtigd."

We wilden het geloven! De schilderes meende louter bloemenliefde uit die oogen te zien stralen. Maar het was ook de voldoening over het winnen van den strijd op het financieele slagveld!

Wanneer tante uit Groningen op bezoek is en zich vol bewondering uit over die eenige vroegbloeiende Forsythia, zegt nicht: "En die heeft me maar één-tien gekost, al vroegen ze er één-dertig voor!"

Want daar ligt het zwaartepunt van den bloemenmarkt-handel.

Pareltje: oude stadsmuren langs de St. Annastraat

Foto: Archief Eemland | Foto stadsmuur nu: Johan Riemersma | Tekst: Johan Riemersma

gordel. Aan de beekzijde stonden tot 1930 hooibergen (vanwege het brandgevaar buiten de stad). In 2010 is deze stadsmuur grondig gerestaureerd. Het is een Rijksmonument.

Foto uit 1931

Op de foto uit 1931 spelende kinderen op 'Het Hooie Plantsoen'. Links de oude gasfabriek, Kamp 92. Deze verdween in 1965 bij het rechte trekken van de Beek aan het einde van de Kamp.

De oude stadsmuren langs de St. Annastraat staan tussen de Kamp en Coninckstraat en dateren uit de 15^e eeuw.

Rijksmonument

In de 16^e eeuw werd de stadsmuur verstevigd door er aan stadszijde een aarden wal tegen aan te leggen. Deze werd opgenomen in de 'wandeling' door de omstreek 1840 aangelegde plantsoen-

Agenda

- elke dinsdag **Pubquiz** | Lobbes | Hof | 20.30 uur
- elke donderdag **Stilte/avondgebed** | Oud-Katholieke kerk | 't Zand | 19.00 uur
- elke vrijdag **Goeie Buren ontmoetingstafel** | Lieve Vrouw | 10.30 uur
- 18 t/m 21 mei **Lepeltje Lepeltje** | Burgemeester Brouwerplantsoen
- 20 mei **KunstKijkroute** | binnenstad
- 24 t/m 27 mei **Amersfoort Jazzfestival** | binnenstad
- 26 mei **Snuffelmarkt** | Grote Koppel
- t/m 26 mei **We ar(t) not there** | Kunstplein Cahen | Muurhuizen 104
- 31 mei **Proeven in het plantsoen** | Plantsoen West
- 26 mei - 19 aug. **Tentoonstelling Krijt** | Kunsthof KADE
- 2 en 16 juni **Snuffelmarkt** | Lieve Vrouwekerkhof
- 6 juni **Boekenmarkt** | Lieve Vrouwekerkhof
- 10 juni **Marathon Amersfoort**
- t/m 10 juni **De vensterbank van Lidy Jacobs** | Bergstraat 32
- t/m 10 juni **Expositie Aarde** | vr, za, zo | Galerie Absoluut | Weverssingel 37
- 12 juni **Proeven in het plantsoen** | Plantsoen West
- 15 juni **Goeie Buren ontmoeting** | Armen De Poth | 14-17 uur
- 15 t/m 17 juni **Havikconcerten** | Havik
- 19 juni **Seniorentafel** | Stadscafé Lieve Vrouwekerkhof 3 | 10.30 uur
- 21 juni **Proeven in het plantsoen** | Plantsoen West
- 23 juni **Stoffenbeurs** | Eemplein
- 29 juni - 1 juli **Dias Latinos**
- 30 juni **Snuffelmarkt** | Grote Koppel
- 30 juni **Theater Terras**
- 30 juni **Zomer aan de haven**
- 7 juli **Snuffelmarkt** | Eemplein
- 7 juli **Struinen in de tuinen**
- 17 juli **Seniorentafel** | Stadscafé Lieve Vrouwekerkhof 3 | 10.30 uur

Redactie

Agnes Witte
Ans van Dijk
Dagmar Wynants (vormgeving)
Hans Wels
Johan Riemersma
Kees Larooij
Lisanne van de Weerdhof (eindredactie)
Peter Veeling

Contactgegevens BBN

Post Teut 67, 3811 WN Amersfoort
E-mail info@bbn-amersfoort.nl
Web www.bbn-amersfoort.nl
Facebook www.facebook.com/bbn033